

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Szczecinie

LSZ.410.1.5.2024

Pan
Olgierd Geblewicz
Marszałek Województwa Zachodniopomorskiego
Urząd Marszałkowski
Województwa Zachodniopomorskiego
ul. Marszałka Józefa Piłsudskiego 40
70-421 Szczecin

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/24/001 Wykonanie budżetu państwa w 2023 r. – wykorzystanie dotacji celowej z budżetu państwa na zadania z zakresu administracji rządowej dotyczące organizowania, finansowania i zapewnienia warunków do odbywania przez lekarzy stażu podyplomowego.

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego ¹ , ul. Marszałka Józefa Piłsudskiego 40, 70-421 Szczecin
Kierownik jednostki kontrolowanej	Olgierd Geblewicz, Marszałek Województwa Zachodniopomorskiego, od 23 listopada 2018 r. ²
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust.2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ³
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Szczecinie
Kontrolerzy	Mirela Zając, doradca prawny, upoważnienie do kontroli nr LSZ/5/2024 z 8 stycznia 2024 r., nr LSZ/49/2024 z 13 marca 2024 r. (akta kontroli str. 1-2, 65, 287)

II. Cel i zakres kontroli

Cel kontroli	Celem kontroli było dokonanie oceny pod względem legalności, gospodarności i rzetelności wykorzystania przez Urząd dotacji celowej otrzymanej z budżetu państwa na zadania z zakresu administracji rządowej dotyczące organizowania, finansowania i zapewnienia warunków do odbywania przez lekarzy stażu podyplomowego ⁴ .
Zakres kontroli	Podstawą sformułowania oceny wymienionych wyżej obszarów były ustalenia dokonane w wyniku następujących działań kontrolnych: <ul style="list-style-type: none">– analiza przyznania, wykorzystania i rozliczenia Dotacji,– analiza wybranych umów o Dotację i dokumentów księgowych,– analiza prawidłowości sporządzenia wybranych sprawozdań. Kontrolą objęto: <ul style="list-style-type: none">– terminowość otrzymywania wnioskowanych środków Dotacji,– wykonanie wydatków na realizację staży podyplomowych i prowadzenia szkoleń dla lekarzy i lekarzy dentyków,– prawidłowość sporządzenia i terminowość przekazania sprawozdań RB-28S i Rb-50.

Opis ustaleń kontrolnych przedstawiono w części IV. *Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowej kontrolowanej działalności.*

¹ Dalej: Urząd.

² Dalej: Marszałek.

³ Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: ustawa o NIK.

⁴ Dalej: Dotacja.

III. Ocena ogólna⁵ kontrolowanej działalności

OCENA
OGÓLNA

Urząd prawidłowo wykorzystał dotację celową z budżetu państwa na zadania z zakresu administracji rządowej dotyczące organizowania, finansowania i zapewnienia warunków do odbywania przez lekarzy staży podyplomowego. Umowa o Dotację zawarta pomiędzy Marszałkiem, a Wojewodą Zachodniopomorskim⁶ zawierała elementy wskazane w art. 15i ust. 2 ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentystry⁷, a środki zabezpieczone w Umowie (po uwzględnieniu aneksów) były wystarczające do realizacji wszystkich przewidzianych w 2023 r. staży podyplomowych i szkoleń. Umowa o Dotację z Wojewodą została podpisana (pomimo działań podejmowanych przez Marszałka) w marcu 2023 r., co spowodowało opóźnienie w refundacji kosztów prowadzenia staży za styczeń i luty 2023 r. Umowy na refundację kosztów prowadzenia staży podyplomowych Marszałek zawierał z podmiotami wpisanymi na listę podmiotów uprawnionych do prowadzenia staży podyplomowych. Transze środków w ramach Dotacji przekazane były przez Wojewodę w terminach wskazanych w umowie o Dotację. W Urzędzie została wyodrębniona ewidencja księgową otrzymanych środków z Dotacji oraz wydatków finansowanych z tych środków. Dotacja została przez Marszałka wykorzystana zgodnie z przeznaczeniem oraz rozliczona rzetelnie i terminowo. Urząd nie przeprowadzał wrywkowych kontroli podmiotów uprawnionych do prowadzenia staży⁸ oraz podmiotów prowadzących szkolenia lekarzy i lekarzy dentystry opierając się na weryfikacji w siedzibie Urzędu przedkładanych przez te podmioty dokumentów. Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły:

- braku zapisów o możliwości przeprowadzenia kontroli w umowach na prowadzenie szkoleń dla lekarzy i lekarzy dentystry,
- poinformowania z opóźnieniem Ministerstwa Zdrowia⁹ o maksymalnej liczbie miejsc dla lekarzy stażystów na terenie Województwa Zachodniopomorskiego¹⁰,
- niepoinformowania MZ o ustalonej liście podmiotów uprawnionych,
- corocznego, zamiast jednorazowego, ustalania kosztów obsługi zadania dotyczącego staży podyplomowych lekarzy i lekarzy dentystry za każdego stażystę,
- nieprzekazania pobranych odsetek uzyskanych w 2023 r. od kwoty otrzymanej Dotacji na rachunek bieżący Wojewody.

⁵ W kontroli wykonania budżetu państwa w 2023 r. Najwyższa Izba Kontroli stosuje następujące oceny: pozytywna i negatywna. W przypadku gdy nie zostały spełnione kryteria ani dla oceny pozytywnej, ani dla negatywnej stosuje się ocenę w formie opisowej.

⁶ Dalej: Wojewoda.

⁷ Dz.U. z 2023 r. poz. 1516, ze zm.; dalej: ustawa o zawodach lekarza.

⁸ Z wyjątkiem jednej na 131 umów.

⁹ Dalej: MZ.

¹⁰ Dalej: Województwo.

IV. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe¹¹ kontrolowanej działalności

OBSZAR

Wykorzystanie dotacji celowej z budżetu państwa na finansowanie wypłat dodatku osłonowego.

Opis stanu faktycznego

1. W 2022 r. Urząd otrzymał zawiadomienie o środkach przyznanych na realizację Dotacji w 2023 r. Pismem z 20 października 2022 r. Wojewoda poinformował Marszałka o wstępnej kwocie dotacji (17 093 000 zł). Marszałek pismem z 4 listopada 2022 r. poinformował Wojewodę, że kwota Dotacji jest niewystarczająca. W odpowiedzi otrzymał informację, że w 2023 r. będzie możliwość uzyskania dodatkowych środków z rezerwy celowej budżetu państwa¹².

Pismami z 10 stycznia i 15 lutego 2023 r. Marszałek wystąpił do Wojewody o przekazanie projektu umowy na finansowanie staży, wskazując w tym ostatnim piśmie, że z powodu braku umowy nie jest możliwa realizacja przedmiotowego zadania, a na refundację kosztów staży oczekują 54 podmioty lecznicze, w których staż odbywa 215 lekarzy i lekarzy dentyistów (a na podpisanie umów oczekują również nowe podmioty, w których staż rozpoczęli kolejni lekarze i lekarze dentyści). W piśmie z 15 lutego 2023 r. Marszałek zaznaczył, że z uwagi na planowaną od 1 lipca 2023 r. podwyżkę wynagrodzeń stażystów lekarzy i lekarzy dentyistów środki finansowe niezbędne do realizacji staży w 2023 r. wyniosą 24 747 523 zł (brakująca kwota na realizację zadania wyniosła 7 654 523 zł). Ponadto pismem z 2 marca 2023 r. Marszałek poinformował Wojewodę, że środki w wysokości 17 093 000 zł wystarczą wyłącznie na staże podyplomowe, które rozpoczęły się przed 1 marca 2023 r. a także wskazał, że brakuje środków dla 12 lekarzy stażystów i 4 lekarzy dentyistów stażystów, którzy rozpoczęli staż z dniem 1 marca 2023 r. oraz na obowiązkowe szkolenia programowe.

(akta kontroli str. 5-6, 14-30)

Umowa w sprawie sfinansowania w 2023 r., w ramach dotacji celowej przekazanej z budżetu państwa, staży podyplomowych lekarzy i lekarzy dentyistów oraz sposobu i trybu ich przekazywania i rozliczania została podpisana pomiędzy Marszałkiem a Wojewodą 6 marca 2023 r.¹³ Pierwsze środki Wojewoda przekazał 10 marca 2023 r., a pierwsze refundacje kosztów prowadzenia staży za zaległe miesiące styczeń i luty nastąpiły 24 marca 2023 r.

(akta kontroli str. 6-7, 67-80, 87)

Pismem z 3 kwietnia 2023 r. Wojewoda poinformował Marszałka o zwiększeniu dotacji celowej, wynikającym z rzeczywistego zapotrzebowania do 24 877 707 zł (tj. o 7 784 707 zł). Aneks Nr 2/2023 do Umowy zwiększający kwotę Dotacji został podpisany 9 maja 2023 r. Pismem z 21 września 2023 r. Marszałek zwrócił się do Wojewody o zwiększenie Dotacji do kwoty 25 612 949 zł, aneks Nr 3/2023 został podpisany 30 października 2023 r.

(akta kontroli str. 7, 31-34, 77-80)

2. Zastępca Dyrektora Wydziału Zdrowia Urzędu Robert Sutarczyk¹⁴ wyjaśnił, że zmiana dysponenta części budżetowej (z MZ na Wojewodę) nie spowodowała utrudnienia w realizacji zadania z poziomu Urzędu. Natomiast problematycznym dla Urzędu było przekazanie niewystarczających środków finansowych. Tym samym do maja 2023 roku, nie było możliwości zawarcia umów z podmiotami realizującymi staże podyplomowe, które rozpoczęły się od stycznia i od marca. Po podpisaniu umowy pomiędzy Marszałkiem a Wojewodą, umowy z podmiotami realizującymi staże

¹¹ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

¹² Zgodnie z pismem MZ z 21 grudnia 2022 r.

¹³ Dalej: Umowa.

¹⁴ Dalej: Zastępca Dyrektora.

podyplomowe zostały zawarte z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2023 r. Tym samym podmiotom uprawnionym do prowadzenia staży podyplomowych zostały zrefundowane środki poniesione na ich realizację. Podmioty realizujące staże na bieżąco były informowane o takim rozwiązaniu oraz o etapie realizacji sprawy, przez pracownika Wydziału Zdrowia, w bezpośrednich rozmowach telefonicznych.

(akta kontroli str. 7)

3. Marszałek finansował staże rozpoczęte przed 2023 r. zawierając umowy w następujący sposób: a) staże podyplomowe, które rozpoczynały się 1 marca 2022 r.: pierwsza umowa zawarta na okres od 1 marca 2022 roku do 31 grudnia 2022 roku; druga umowa zawarta na okres od 1 stycznia 2023 roku do 28 lutego lub 31 marca 2023 r. (data zakończenia zależna od rodzaju stażu, lekarze 13 miesięcy; lekarze dentyści 12 miesięcy), b) staże podyplomowe, które rozpoczynały się 1 października 2022 r.: pierwsza umowa zawarta na okres od 1 października 2022 roku do 31 grudnia 2022 roku; druga umowa zawarta na okres od 1 stycznia 2023 roku do 30 września lub 31 października 2023 r. (data zakończenia zależna od rodzaju stażu, lekarze 13 miesięcy; lekarze dentyści 12 miesięcy).

(akta kontroli str. 7-8)

4. Zgodnie z Umową (wraz z aneksami) środki w wysokości 25 612 949 zł zostały przeznaczone dla 458 stażystów. Na 31 grudnia 2023 r. wykorzystano 24 962 443,28 zł dla 451 stażystów. Marszałek zwrócił niewykorzystaną kwotę Dotacji w wysokości 650 505,72 zł. Liczba stażystów, którzy ukończyli staż w 2023 r. wyniosła 208 osób. Liczba podmiotów, z którymi zawarto umowy i przekazano środki w 2023 r. wyniosła 86.

(akta kontroli str. 8)

5. Analiza 39 ze 131 umów z 2023 r.¹⁵ na refundację kosztów prowadzenia staży podyplomowych wykazała, że były one zawierane z podmiotami wpisanymi na listę podmiotów uprawnionych do prowadzenia staży podyplomowych. Umowy te zawierały zapisy wskazujące na możliwość przeprowadzenia kontroli w zakresie prawidłowości i celowości wydatkowania przekazanych środków podmiotom uprawnionym. Zapisów takich nie zawierała żadna z siedmiu umów z 2023 r. na organizację szkoleń, co zostało opisane w sekcji Stwierdzone nieprawidłowości.

(akta kontroli str. 8-9, 35-60, 81, 148-166, 192)

6. W Urzędzie nie został opracowany wzór umów o realizację staży podyplomowych i z podmiotami realizującymi szkolenia. Zastępca Dyrektora wyjaśnił, że *umowy każdego roku były opracowywane na bieżąco w uzgodnieniu z kancelarią prawną.*

(akta kontroli str. 9)

7. Dyrektor Generalny Urzędu 20 kwietnia 2023 r., w trybie art. 15 c ust. 5 ustawy o zawodach lekarza, poinformował MZ o maksymalnej liczbie miejsc dla lekarzy stażystów na terenie Województwa. Opóźnienie w przekazaniu ww. informacji względem obligatoryjnego terminu wyniosło 19 dni, co zostało opisane w sekcji Stwierdzone nieprawidłowości). Dyrektor nie poinformował MZ o ustalonej liście podmiotów uprawnionych, co zostało opisane w sekcji Stwierdzone nieprawidłowości.

(akta kontroli str. 9-10, 61)

8. W Urzędzie nie obowiązywały pisemne wewnętrzne procedury, dotyczące weryfikacji wniosków refundujących poniesione koszty, składanych przez podmioty uprawnione do prowadzenia stażu. Zastępca Dyrektora wyjaśnił, że powyższe zagadnienie *regulowały zapisy umów zawieranych z podmiotami uprawnionymi. Zgodnie z umowami, podstawą przekazywania środków finansowych na konta podmiotów uprawnionych za zrealizowany staż, stanowiły faktury (noty obciążeniowe)*

¹⁵ Badaniem objęto 39 umów o wartości 6 750 357,82 zł z kwoty 24 962 443,28 zł, tj. 27,04%.

wystawiane przez podmioty uprawnione na Województwo, po zakończeniu każdego miesiąca, w terminie do 25 dnia następnego miesiąca.

(akta kontroli str. 10)

9. W 2023 r. Marszałek zawarł 131 umów o realizację stażu podyplomowego. Urząd przeprowadził jedną kontrolę w miejscu prowadzenia stażu polegającą na potwierdzeniu autentyczności przedstawianych dokumentów. Zastępca Dyrektora wyjaśnił, że Wydział Zdrowia prowadzi w trybie ciągłym, nadzór nad refundacją kosztów ponoszonych przez podmioty uprawnione na podstawie dokumentów załączanych do faktur (not obciążeniowych), tj.: kserokopii dokumentów potwierdzających wypłaty wynagrodzenia stażysty oraz odprowadzenia składki ZUS, zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych, a ponadto m.in. kserokopii umowy o pracę, zwolnień lekarskich, rozwiązania umowy o pracę o ile nastąpiło w ciągu danego miesiąca). (...) Wobec 131 zawartych umów o realizację staży podyplomowych lekarzy i lekarzy dentyistów była stosowana taka sama forma weryfikacji kosztów poniesionych przez podmioty uprawnione. (...) Potwierdzenie merytorycznej prawidłowości zakresu stażu podyplomowego i szkoleń dokonywane jest przez właściwą Okręgową Radę Lekarską, która po weryfikacji Karty Stażu Podyplomowego potwierdza zrealizowanie programu stażu podyplomowego, zgodnie z art. 15f ustawy o zawodach lekarza.

(akta kontroli str. 9-11, 62-64, 147, 197)

10. W 2023 r. Wojewoda bądź osoba przez niego upoważniona nie prowadziła w Urzędzie kontroli na zasadach i w trybie określonym w przepisach o kontroli w administracji rządowej. Nie kierowano wniosków do Wojewody o przeprowadzenie kontroli w podmiotach uprawnionych do organizowania stażu, z którymi Marszałek podpisał umowy o refundację kosztów stażu.

(akta kontroli str. 11)

11. W toku prowadzonych czynności kontrolnych ustalono, że:

- Umowa zawierała wszystkie elementy wskazane w art. 15i ust. 2 ustawy o zawodach lekarza.
- Marszałek nie konsultował treści Umowy z MZ i nie znał procedury przygotowania Umowy przez Zachodniopomorski Urząd Wojewódzki.
- Środki zabezpieczone w Umowie (przy uwzględnieniu aneksów) były wystarczające do realizacji wszystkich przewidzianych na rok 2023 staży podyplomowych.
- Umowa w zakresie wysokości dotacji przekazywanej przez Wojewodę nie była podpisana na tyle wcześnie, aby nie występowały sytuacje braku środków dla podmiotów uprawnionych na realizację staży¹⁶, co szerzej opisano w pkt 1.1. niniejszego Wystąpienia pokontrolnego.
- Transze środków w ramach Dotacji przekazane były przez Wojewodę w terminach wskazanych w Umowie.
- Termin otrzymania środków od Wojewody wpłynął negatywnie na sposób realizacji zadania (spowodował opóźnienie w przekazaniu środków podmiotom uprawnionym)¹⁷. Opóźnienie w przekazaniu środków nie było spowodowane działaniem Urzędu.
- W Urzędzie nie wyodrębniono rachunku bankowego dla środków przekazywanych przez Wojewodę na realizację staży podyplomowych, o którym mowa w Umowie, gdyż nie zapisano w niej takiego obowiązku względem Urzędu.
- W Urzędzie została wyodrębniona ewidencja księgową środków otrzymanych z dotacji oraz wydatków finansowanych z tych środków, zgodnie z § 5 Umowy.

¹⁶ Umowę podpisano w marcu 2023 r., co spowodowało brak wypłat środków w miesiącach styczeń i luty 2023 r. w terminach zgodnych ze zgłoszonymi potrzebami.

¹⁷ Pierwszy przelew od Wojewody nastąpił 10 marca 2023 r., w związku z tym pierwsze refundacje kosztów prowadzenia staży za zaległe miesiące styczeń i luty nastąpiły 24 marca 2023 r.

- Urząd przedkładał Wojewodzie terminowo wymagane informacje z realizacji zadania.
- Urzędowi zostały przyznane dodatkowe środki na realizację staży podyplomowych w stosunku do tych określonych w umowie. Podpisano aneksy przed dniem przekazania Urzędowi dodatkowych środków ponad kwotę wskazaną w Umowie.
- Przekazane środki nie zostały w całości wykorzystane do końca 2023 r. Kwota niewykorzystanej i zwróconej części dotacji wyniosła 650 505,72 zł. Zwrot ten dokonano terminowo, tj. zgodnie z § 4 pkt 3 Umowy w terminie do 15 stycznia 2024 r.
- Dotacja została wykorzystana zgodnie z przeznaczeniem, tj. Urząd wydatkował środki na zadania wskazane w art. 15i ust. 1 ustawy o zawodach lekarza¹⁸.
- Nie wystąpił przypadek, że Urząd nie dokonał zwrotu środków z dotacji w terminie i Wojewoda wydał decyzję określającą kwotę przypadającą do zwrotu i termin, od którego nalicza się odsetki.
- Urząd rzetelnie i terminowo (tj. zgodnie z § 7 pkt 1 Umowy) rozliczył otrzymaną w 2023 r. Dotację.
- Kwota otrzymanej dotacji została wykazana przez Urząd we właściwych kwotach w sprawozdaniu Rb-50.

(akta kontroli str. 87-146, 200, 226, 247)

12. Koszt obsługi zadania w wysokości 123 zł za każdego finansowanego stażystę Marszałek naliczał corocznie za każdy rok kalendarzowy, zamiast jednorazowo, co zostało opisane w sekcji Stwierdzone nieprawidłowości.

(akta kontroli str. 268, 271)

13. Odsetki uzyskane w 2023 r. od kwoty otrzymanej Dotacji, Marszałek uznawał za dochód własny na podstawie art. 6 ust. 1 pkt 8 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego¹⁹, co zostało opisane w sekcji Stwierdzone nieprawidłowości.

(akta kontroli str. 275)

Z-ca Dyrektora wyjaśnił, że w roku 2022 dotacje na realizację staży podyplomowych wpływały na wyodrębniony rachunek bankowy. Zgodnie z zapisami umowy zawartej pomiędzy MZ a Marszałkiem, w odniesieniu do odsetek naliczanych przez bank od środków z Dotacji stosuje się art. 255 ustawy o finansach publicznych i art. 6 ust. 1 pkt 5 ustawy o dochodach jst. Tym samym, pomimo braku przepisów ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentysty lub ustaw odrębnych, wskazujących wprost, że odsetki od ww. środków stanowią dochód budżetu państwa (...) odsetki te stanowiły dochody budżetu państwa. W budżecie Wojewody dochodem było wyłącznie 5% tych środków, zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 5 ustawy o dochodach jst. Za 2022 r. odsetki od środków zgromadzonych na wyodrębnionym rachunku bankowym województwa wyniosły 192 413,18 zł, z czego (po potrąceniu 5% w wysokości 9 620,66 zł na dochody województwa) na rachunek MZ przekazano 95% w wysokości 182 792,52 zł.

(akta kontroli str. 277-283)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Żadna z siedmiu umów zawartych w 2023 r. na prowadzenie szkoleń dla lekarzy i lekarzy dentystów nie zawierała zapisów wskazujących na możliwość przeprowadzenia kontroli w zakresie prawidłowości i celowości wydatkowania przekazanych środków zleceniobiorcom, co było działaniem nierzetelnym.

¹⁸ Liczba stażystów, którzy ukończyli staż w 2023 r. wyniosła 208 osób, zawarto siedem umów o przeprowadzenie szkoleń.

¹⁹ Dz.U. z 2024 r. poz. 356, dalej: ustawa o dochodach jst.

(akta kontroli str. 148-166)

Zastępca Dyrektora wyjaśnił, że kontrola umów dotyczących szkoleń odbywa się poprzez bieżący nadzór na podstawie przedłożonych dokumentów do jej rozliczenia, które obejmują m.in. sprawozdanie z przeprowadzonego szkolenia, wskazujące ilość uczestników szkolenia (imienna lista osób, które uczestniczyły w szkoleniu), zakres szkolenia, daty w których odbyło się szkolenie oraz daty wykonania kolokwium. Tym samym w umowach nie zawarto zapisu o możliwości przeprowadzenia kontroli. W roku 2024 umowy dotyczące szkoleń dla stażystów zostaną uzupełnione o przedmiotowy zapis.

(akta kontroli str. 198)

2. Wbrew wymogom art. 15 c ust. 5 w zw. z art. 15 c ust. 4 ustawy o zawodach lekarza z opóźnieniem 19 dni (tj. 20 kwietnia 2023 r. zamiast do 31 marca 2023 r.) Dyrektor Generalny Urzędu poinformował MZ o maksymalnej liczbie miejsc dla lekarzy stażystów na terenie Województwa, a także nie poinformował o ustalonej liczbie podmiotów uprawnionych.

(akta kontroli str. 9-10, 61)

Zastępca Dyrektora wyjaśnił, że *na stanowisku obsługującym finansowanie i organizację staży podyplomowych lekarzy i lekarzy dentyków zatrudniona jest tylko jedna osoba. Cały proces podpisywania umów był niezwykle dynamiczny i wymagał zaangażowania wielu osób oraz skoordynowania działań pomiędzy Wydziałem Zdrowia, Kancelarią Prawną i Wydziałem Finansów i Budżetu. (...) Powyższe zadania potraktowano priorytetowo, co spowodowało opóźnienie w przekazaniu informacji do MZ. (...) Lista nie była wprost przekazywana, ponieważ jest to informacja powszechna i udostępniona publicznie w BIP dla osób zainteresowanych i MZ. Istotne jest wskazanie, że MZ, po otrzymaniu informacji o liczbie miejsc dla lekarzy stażystów, nie wskazało iż jest ona niekompletna i nie wystąpiło o jej uzupełnienie.*

(akta kontroli str. 198-199)

3. Wbrew zapisom art. 15i ust. 1 ustawy o zawodach lekarza, Marszałek naliczał koszt obsługi zadania w wysokości 123 zł za każdego finansowanego stażystę corocznie, (za każdy rok kalendarzowy), zamiast jednorazowo. W 2023 r. Urząd otrzymał z tego tytułu niezasadnie kwotę 27 306 zł za 222 stażystów, za których zwrot kosztów obsługi ich stażu otrzymał w latach poprzednich²⁰.

(akta kontroli str. 268, 271)

Zgodnie z art. 15i ust. 1 ustawy o zawodach lekarza koszt obsługi zadania wynosi 123 zł za każdego finansowanego lekarza stażystę.

Koszt obsługi ww. zadania został skalkulowany przez ustawodawcę w kwocie 123 zł w odniesieniu do jednego lekarza stażysty. Z żadnego przepisu ustawy nie wynika, żeby wskazana stawka dotyczyła jednego roku budżetowego.

Zastępca Dyrektora wyjaśnił, że *coroczne naliczanie kosztów obsługi zadania w wysokości 123 zł za każdego stażystę wynikało z interpretacji w zakresie finansowania staży, którą na potrzeby Urzędów Marszałkowskich w roku 2017 otrzymał Departament Polityki Zdrowotnej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Łódzkiego od Departamentu Budżetu i Inwestycji Ministerstwa Zdrowia.*

(akta kontroli str. 268-269)

4. Niezgodnie z art. 255 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych²¹ Marszałek nie przekazał odsetek uzyskanych w 2023 r. od kwoty otrzymanej Dotacji na rachunek bieżący Wojewody (pomniejszając je o dochody własne, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 5 ustawy o dochodach jst.) Marszałek w całości ww. odsetki uznawał niezasadnie za dochód własny na podstawie art. 6 ust. 1 pkt 8 ustawy o dochodach jst. W 2023 r. wysokość odsetek wyniosła 200 267,43 zł.

²⁰ W 2024 r. Marszałek otrzymał niezasadnie kwotę 28 659 zł za 233 stażystów, za których zwrot kosztów obsługi otrzymał w latach poprzednich.

²¹ Dz.U. z 2023 r. poz. 1270, ze zm., dalej: ufp.

(akta kontroli str. 275, 288)

Zgodnie z art. 255 ust. 1 ufp zarząd jednostki samorządu terytorialnego przekazuje pobrane dochody budżetowe związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej, pomniejszone o określone w odrębnych ustawach dochody budżetowe przysługujące jednostce samorządu terytorialnego z tytułu wykonywania tych zadań, na rachunek bieżący dochodów dysponenta części budżetowej przekazującego dotację celową.

W myśl art. 6 ust. 1 ustawy o dochodach jst źródłami dochodów własnych województwa są m.in. pkt 5) 5,0% dochodów uzyskiwanych na rzecz budżetu państwa w związku z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej; pkt 8) odsetki od środków finansowych gromadzonych na rachunkach bankowych województwa, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej.

Dyrektor Wydziału Zdrowia Urzędu Dorota Łubinowicz wyjaśniła, że zgodnie ze stanowiskiem Wydziału Finansów i Budżetu Urzędu odsetki od dotacji przekazywanych na realizację staży podyplomowych generują się na rachunku podstawowym Województwa Zachodniopomorskiego. Stanowią one dochody Województwa zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 8 ustawy o dochodach jst, zgodnie z którym źródłem dochodów własnych województwa są odsetki od środków finansowych gromadzonych na rachunkach bankowych województwa, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej. Umowa o Dotację zawarta pomiędzy Województwem Zachodniopomorskim a Wojewodą nie nakazuje zwrotu odsetek do Wojewody (potwierdza to również korespondencja mailowa pomiędzy Województwem a Wojewodą). Dotacja znajduje się na rachunku podstawowym województwa w całej puli wszystkich środków województwa, zasilenia na wydatki następują w różnych dniach, środki z rachunku są lokowane w różnych bankach, na różne okresy ze zmiennym oprocentowaniem.

(akta kontroli str. 275)

OBSZAR

V. Uwagi i wnioski

Wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące wnioski:

1. Zawieranie w umowach na prowadzenie szkoleń dla lekarzy i lekarzy dentyistów zapisów wskazujących na możliwość przeprowadzenia kontroli w zakresie prawidłowości i celowości wydatkowania przekazanych środków zleceńbiorncom.
2. Terminowe informowanie Ministerstwa Zdrowia o maksymalnej liczbie miejsc dla lekarzy stażystów na terenie Województwa oraz informowanie o ustalonej liście podmiotów uprawnionych do prowadzenia staży.
3. Jednorazowe naliczanie kosztów obsługi lekarzy stażystów za każdego stażystę.
4. Przekazywanie odsetek uzyskanych na rachunku bankowym od kwoty otrzymanej Dotacji na rachunek bieżący Wojewody (pomniejszonych o 5% dochodów własnych z tego tytułu).

Uwagi

Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag.

VI. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie²² umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora jednostki organizacyjnej Najwyższej Izby Kontroli. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek poinformowania NIK o sposobie wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Szczecin, 22 marca 2024 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Szczecinie
Dyrektor
Z up.
Bogusław Wójcik
p.o. Wicedyrektor Delegatury

Kontroler
Mirela Zając
Doradca prawny

.....
podpisano elektronicznie

.....
podpisano elektronicznie

²² Najwyższa Izba Kontroli zwraca się z prośbą o zgłaszanie, w miarę możliwości, zastrzeżeń opatrzonych kwalifikowanym podpisem elektronicznym, na adres elektronicznej skrzynki podawczej (ePUAP) NIK lub na adres mailowy NIK wskazany w stopce na pierwszej stronie niniejszego wystąpienia. W przypadku zaś nadania pisma z zastrzeżeniami (pisma opatrzonego własnoręcznym podpisem) w placówce pocztowej operatora wyznaczonego, NIK zwraca się z prośbą o dodatkowe przekazanie skanu tych zastrzeżeń na ww. adres mailowy.